

national בארץ

כללי • משפט ופלילים • חימר ובריאות

"האשה הטובה ברוע". המטפלת וניצולת השואה

חניטה מוזס טיפלה בליליאן ווס בת השלוש, הביאה אותה להולנד וסייעה לה להתאחד עם משפחתה אחרי המלחמה. האחת שיקמה את חייה בצרפת, השנייה עלתה לישראל. אחרי 63 שנה, הן סוף-סוף נפגשו. "אני חיה, ובחיים האלה יש לחניטה חלק", אומרת ווס

אביאל מגנזי

פורסם: 21.10.10, 00:35

"השנה היא 1944, יום בהיר, ולחדר המלא בילדים נכנסת לפתע ילדה קטנה. לראשה קרחת, ובולטים עליו פצעים רבים. היא פורצת בבכי נוראי. מאותו רגע נקשר גורלי בגורלה". כך, במילים נרגשות, מתארת חניטה מוזס (82) את מפגשה הראשון שלה עם ליליאן ווס (70), במחנה המעבר וסטרבורק. היום (ד') הן נפגשו שוב, לראשונה זה 60 שנה, הפעם בביתה של מוזס בבת ים. "זה רגע של השלמה, רגע של סגירת מעגל", מספרת ווס, כיום תושבת צרפת.

באביב 1944 עבדה מוזס, או האחות אורסולה, כפי שקראו לה אז בגטו, במחנה המעבר שבמזרח הולנד, וטיפלה בילדים עד גיל שש. הילדה בת השלוש שפגשה סיפרה כי הסתתרה לבדה מאימת הגרמנים בבית משפחה הולנדית, אך לאחר שאחד השכנים הלשין עליה, היא נעצרה, שיערה גולח באכזריות והיא נשלחה למחנה המעבר. במשך חודשים טיפלה מוזס בווס, לצד עשרות הילדים הנוספים. עם הזמן הפצעים הגלידו, גם אלו הנפשיים. "היא הייתה האישה הטובה שלי בכל הרוע שמסביב", משחזרת ווס.

לאחר מספר חודשים נשלחה מוזס למחנה טרזיינשטט שבצ'כיה. את הוריה ראתה שם בפעם האחרונה, בטרם נשלחו לתאי הגזים. גם שם טיפלה מוזס בילדי בית הילדים במחנה, ושוב פגשה את ווס הצעירה. לאחר תקופה קצרה נפרדו דרכיהן של השתיים בשנית. מוזס נשלחה לאושוויץ, ומשם למחנה עבודה. במאי 1945 רצה הגורל והשתיים נפגשו שוב. "לקראת סיום המלחמה נשלחנו שוב לטרזיינשטט, כאשר בעלות הברית התקדמו במהירות. כשזו הסתיימה, בדקתי את בית היתומים המקומי, ומצאתי שם את ליליאן", סיפרה מוזס.

השתיים בדירתה של מוזס בבת ים צילום: בן קלמר

ליליאן חוס הילדה. התאחדה עם אביה צילום: רפרודוקציה

”
אני כבר לא רואה את הילדה הקטנה ההיא. עזבתי אותה כזאת, אך עכשיו היא כבר סבתא. אך לעולם לא נשכח את אותה נסיעה, זה מה שניקח איתנו”

חדשות

דעות

ספורט

כלכלה

צרכנות

תרבות

מחשבים

בריאות+

ירוק

יהדות

תיירות

רכב

אוכל

יחסים

רכילות

HOT

יית? נפצעת?

תך לקבל כסף +2

יית? נפצעת?

תך לקבל כסף +2

16,000 מומך א הגרלה!

את התינוק וקח 16 ש"ח כאן

צעי סתי סרת שיער!!

ווס (משמאל) ומוזס. "אחד הרגעים החשובים בחיי" (צילום: בן קלמר)

למוזס נודע כי היא יכולה לחזור להולנד, אך זו ביקשה כי ווס, שכבר בגרה והפכה לילדה צעירה ופקחית, תתלווה אליה. היא ידעה במה זה כרוך, והחליטה לקחת את הילדה תחת חסותה. תוך זמן קצר יצאו השתיים לנסיעה הראשונה שלהן כנשים חופשיות מזה שנים. "לעולם לא אשכח את הנסיעה הזו", סיפרה ווס. "יכולנו להתרווח, היה לנו מקום לרגליים, לשכב ולהתרווח", תיארו השתיים את הנסיעה ברכבת בדרכן הביתה, לאחר שבמשך שנים נדחסו עם המון אדם, לתוך קרונות הובלה של בהמות.

"היא אף פעם לא נשכחה מלבי"

מוזס שאיבדה את הוריה, קיוותה כי לפחות תוכל להשיב את ווס הקטנה לחיק משפחתה. היא התבקשה להותיר את הילדה במוסד שעסק לאחר המלחמה בניסיון לחבר בין הורים וילדיהם, אך עדיין נשארה לצדה. כעבור שלושה חודשים הגיע הרגע לו ייחלו, ואביה של ווס התחקה על עקבות בתו. "בינתיים נולדה לה אחות קטנה", סיפרה מוזס, "הוא הודה לי ונפרדנו".

השתיים שמרו על קשר, ומוזס אף ביקרה את ווס מספר פעמים באמסטרדם. "ראיתי אותה בפעם האחרונה בשנת 1947, אז היא נעלמה מחיי. בכל יום חשבתי עליה, היא אף פעם לא נשכחה מלבי. האישה שהצילה את חיי", קוראת לה ווס, בעודה יושבת נרגשת על הספה הקטנה בסלון ביתה של מוזס בבת ים.

חניתה עלתה ארצה ב-1948, מבלי שנפרדה מבת לווייתה. מאז חלפו השנים, מוזס הקימה משפחה בישראל, ואילו ווס עשתה זאת בצרפת. "לא היה זמן לחשוב על העבר, עם ארבעה ילדים ומשק", הסבירה חניתה מדוע לא ניסתה ליצור קשר בימים ההם.

הלב אמנם לא שכח, אך הקשר בין השתיים לא התחדש. רק במהלך שנת 2003, כשהגיעה ווס למפגש "ילדים ללא שם" של ילדים הולנדים ניצולי שואה, פגשה למרבה שמחתה בחברה משותפת שסיפרה לה כי מוזס חיה בארץ ישראל. השתיים שמרו על קשר, עד שווס בת ה-70 החליטה "שזה עכשיו או לעולם לא" - והגיעה היום לפגוש את מצילתה, לראשונה מזה 60 שנה.

פרסומות

האימייל האדום
יש לכם ידיעה בלעדית?

חדשות ynet SMS-ב
להרשמה לחצו כאן

חייגו מהנייד 5335
שלחו אלינו מסר, תמונה או סרטון וידאו
לחצו כאן

ביטוח רכב - השוואה
השוואת מחירי ביטוח רכב, מלא טופס קצר לקבלת פרטים
Best-Insurance.co.il

ביטוח משכנתא
מלאו טופס וקבלו הצעות להשוואת מחירי ביטוח משכנתא
insurance-price.co.il

סובלים מהזעת יתרה?
היום ניתן לטפל בזיה בקלות, מלאו טופס להשוואת מחירים
perfect-feel.co.il

ביטוח דירה
רוצה לחסוך בביטוח דירה? מלא טופס להשוואת מחירים.
insurance-price.co.il

AIG דרושים
נציגי מכירות שרוצים להרוויח הרבה ולהנות הרבה יותר!
aig-israel.co.il

ביטוח רכב זול
מלאו טופס להצעות ביטוח רכב וחסכו עד אלפי ש"ח בשנה!
bituach4me.co.il

משכנתא בשבילך
קבל הצעה אטרקטיבית ואישית להלוואת משכנתא, זה ישתלם לך...
"יעץ משכנתאות"
קישורים ממומנים - Thinkad

פּרשׂת

משחקים

mynet

קהילות

אנציקלופדיה

אינדקס

אנשים

לימודים

דרושים

קניות

חופשה

Win Win

טיסות לבנגקוק בחגים החל מ-\$1125
www.747.com

מלונות בארץ באישור מיידי
Emalon.co.il

ברצלונה / מינכן החל מ-\$299
[Sundo](http://Sundo.com)

חלית? נפצעת? *2468

פרוייקט הספא של המדינה

כל חופשה שתבקש

מצאנו בלוח **Win Win**
 דירות למכירה
 לוח רכב

4 חד', נוף מרהיב
 מ - 1,229,000 ₪

השנים הותירו את חותמן על שתי הנשים, והן כבר מתקשות לזהות זו את זו. "אני כבר לא רואה את הילדה הקטנה ההיא. עזבתי אותה כזאת, אך עכשיו היא כבר סבתא", מסבירה מוזס. "אך לעולם לא נשכח את אותה נסיעה, זה מה שניקח איתנו. הייתי כל-כך קטנה ואני חיה. זה לא מובן מאליו, וזה מה שחשוב. ובחיים האלה יש לחניטה חלק. זה אחד הרגעים החשובים בחיי", סיכמה ווס, תוך שהיא אוצזת בידה של מוזס.

תגיות: מלחמת העולם השנייה | שואה

Recommend 2 people recommend this. Be the first of your friends.

תגובה לכתבה | הדפסה | שלחו כתבה | שמירה | לפרום

מתעניין בחדשות, בידור וכלכלה?

הרשם לחבילה "הכחם" של ynet וקבל רק את הידיעות החשובות. **עלות הודעה 50 אג'**

מספר הסלולר שלך: **המשך <** **לתעריפים ותקנון**

רוצים לשלוח הודעות MMS ו-SMS חנים מהפייסבוק? תעשו לייק לעמוד של פלאפון. **Like** **30K**

נקלעתם לאירוע חדשתי מעניין? שלחו ל- 5335 ישירות מהסלולרי שלכם.

עוד בערוץ

"אדיוס" לסיגריות: ספרד אסרה עישון בציבור

ביום הזיכרון לרבין: כרזות "כהנא צדק" פוזרו ב-ים

מרלין קישורים ממונים

ביטוח משכנתא 4 הצעות
 קבלו 4 הצעות לביטוח משכנתא בדקות ממספר חברות ביטוח

המכללה האקדמית נתניה
 מזמינה אותך להצטרף להצלחת כ-3000 בוגרי משפטים

ynetshops מבצעים חמים

להיט הצילום!
 זום X35 הגדול בעולם!

תן מחיר הצעות מ- 1899 ₪

<p>דרשים נציגי מכירות ב-AIG תחיו יותר ותהנו הרבה יותר! עם או ללא נסיון www.aig-israel.com</p> 	<p>ביטוח משכנתא – השוואת מחירים עדין משלמים ביטוח לבנק? מלאו טופס, קבלו הצעות ותתחילו לחסוך! www.insurance-price.co.il</p>
<p>ביטוח רכב – השוואת מחירים חסכו זמן וכסף, מלאו טופס להצעת ביטוח רכב מחברות ביטוח מובילות! www.best-insurance.co.il</p> 	<p>סובלים מהזעת יתר? היום ניתן לטפל בזה בקלות! השאירו פרטים לקבלת ייעוץ חינם והצעות! www.perfect-feeling.co.il</p>

דירות חדשות ב Win Win פרויקטים חדשים בכל הארץ מהחברות המובילות

<p>נוף עוצר נשימה</p> <p>נוף עוצר נשימה ודירות מרווחות, 4 חד' קומה 10 מ- 1,299,000 ש"ח</p> <p><u>עוד בפרויקט</u></p>	<p>שיווק הבניין השני</p> <p>מענה מושלם למשפחות - לגדל ילדים בבטחה עם איכות חיים גבוהה</p> <p><u>עוד בפרויקט</u></p>	<p>פעם ב - 100 שנה</p> <p>שלב א' הסתיים. נפתחה ההרשמה לשלב ב', 4 חד' מ- 2,000,000 ש"ח</p> <p><u>עוד בפרויקט</u></p>	<p>ההשקעה הטובה בעיר!</p> <p>במגדל דירות איכותי, 4 חד' מ- 1,600,000 ש"ח</p> <p><u>עוד בפרויקט</u></p>	<p>דירות חדשות</p> <p>במחיר של פעם 4 חדרים החל מ- 899,000 ש"ח</p> <p><u>עוד בפרויקט</u></p>
---	--	--	---	--

<p>כלים ושירותים</p> <table border="0"> <tr><td>דירות למכירה</td><td>קניות</td></tr> <tr><td>לוח רכב</td><td>הזמן חופשה</td></tr> <tr><td>יד שניה</td><td>winwin</td></tr> <tr><td>מודעות אבל</td><td>דרושים</td></tr> <tr><td>מפות</td><td>מחירון רכב</td></tr> <tr><td>עברית.evrit</td><td>דירות להשכרה</td></tr> </table>	דירות למכירה	קניות	לוח רכב	הזמן חופשה	יד שניה	winwin	מודעות אבל	דרושים	מפות	מחירון רכב	עברית.evrit	דירות להשכרה	<table border="0"> <tr><td>כלכליסט</td><td>יחסים</td><td>יהדות</td><td>ערוצי תוכן</td></tr> <tr><td>בלייזר</td><td>קהילות</td><td>דעות</td><td>חדשות</td></tr> <tr><td>Go</td><td>אנציקלופדיה</td><td>צרונות</td><td>לכלה</td></tr> <tr><td>מנטה</td><td>ynetnews</td><td>תיירות</td><td>ספורט</td></tr> <tr><td>משחקים</td><td>ירוק</td><td>אוכל</td><td>תרבות</td></tr> <tr><td>mynet</td><td>לאשה</td><td>רכב</td><td>בריאות</td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td>מחשבים</td></tr> </table>	כלכליסט	יחסים	יהדות	ערוצי תוכן	בלייזר	קהילות	דעות	חדשות	Go	אנציקלופדיה	צרונות	לכלה	מנטה	ynetnews	תיירות	ספורט	משחקים	ירוק	אוכל	תרבות	mynet	לאשה	רכב	בריאות				מחשבים	<p>אודות ועזרה</p> <p><u>כתבו אלינו</u></p> <table border="0"> <tr><td>אודות האתר</td><td>עזרה</td></tr> <tr><td>RSS</td><td>מדיניות פרטיות</td></tr> <tr><td>הפוך לדף הבית</td><td>תנאי שימוש</td></tr> <tr><td>ynet בסלולר</td><td>מפת האתר</td></tr> <tr><td>ניוזלטר</td><td>ארכיון</td></tr> <tr><td><u>פרסמו אצלנו</u></td><td></td></tr> </table>	אודות האתר	עזרה	RSS	מדיניות פרטיות	הפוך לדף הבית	תנאי שימוש	ynet בסלולר	מפת האתר	ניוזלטר	ארכיון	<u>פרסמו אצלנו</u>	
דירות למכירה	קניות																																																					
לוח רכב	הזמן חופשה																																																					
יד שניה	winwin																																																					
מודעות אבל	דרושים																																																					
מפות	מחירון רכב																																																					
עברית.evrit	דירות להשכרה																																																					
כלכליסט	יחסים	יהדות	ערוצי תוכן																																																			
בלייזר	קהילות	דעות	חדשות																																																			
Go	אנציקלופדיה	צרונות	לכלה																																																			
מנטה	ynetnews	תיירות	ספורט																																																			
משחקים	ירוק	אוכל	תרבות																																																			
mynet	לאשה	רכב	בריאות																																																			
			מחשבים																																																			
אודות האתר	עזרה																																																					
RSS	מדיניות פרטיות																																																					
הפוך לדף הבית	תנאי שימוש																																																					
ynet בסלולר	מפת האתר																																																					
ניוזלטר	ארכיון																																																					
<u>פרסמו אצלנו</u>																																																						

© כל הזכויות שמורות לידיעות אינטרנט yi